

ΓΡΑΠΤΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΙΟΥΝΙΟΥ

ΤΑΞΗ: Γ'
ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 05/06/2012
ΩΡΑ: 7:45 – 9:45

Ονοματεπώνυμο:..... Τμήμα:.....Αρ.:.....

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από τέσσερα (4) μέρη και τέσσερις (4) σελίδες.

ΟΔΗΓΙΕΣ:

1. Στην κόλλα αναφοράς να γράψετε το ονοματεπώνυμο, το τμήμα και τον αριθμό σας.
2. Όλα τα ερωτήματα να απαντηθούν πάνω στις κόλλες αναφοράς που συνοδεύουν το εξεταστικό δοκίμιο.
3. Να γράψετε μόνο με μπλε ή μαύρη πένα.
4. Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού υγρού (Tipp-Ex) ή ταινίας.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ (4 μονάδες)

Να απαντήσεις **ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ** και στις **δύο (2)** ερωτήσεις.

1. Να γράψεις στα φύλλα εξέτασής σου τα γράμματα της στήλης Α και δίπλα από το καθένα τον αντίστοιχο αριθμό με το ορθό περιεχόμενο της στήλης Β.
Προσοχή: Στη στήλη Β περισεύει ένα σημείο.

ΣΤΗΛΗ Α'	ΣΤΗΛΗ Β'
Α. Ζαν Ζακ Ρουσό	1. Πατέρας των Τούρκων
Β. Όθωνας	2. Γάλλος Διαφωτιστής
Γ. Κεμάλ Ατατούρκ	3. Κηρύχθηκε έκπτωτος και εγκατέλειψε την Ελλάδα το 1867
Δ. Αρχιεπίσκοπος Κυπριανός	4. Ένας από τους ιδρυτές της Φιλικής Εταιρείας
	5. 9 ^η Ιουλίου 1821

(4X0,5 μον. = 2 μονάδες)

2. Να προσδιορίσεις αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι ορθό ή λάθος, γράφοντας στα φύλλα εξέτασής σου τη λέξη «ορθό» ή «λάθος» δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Δύο εκπρόσωποι του νεοελληνικού διαφωτισμού ήταν ο Ρήγας ο Βελεστινλής και ο Αλέξανδρος Υψηλάντης.
2. Η Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη στηριζόταν στις αρχές του Διαφωτισμού.
3. Οι Κύπριοι που εξισλαμίστηκαν επιφανειακά στα χρόνια της Τουρκοκρατίας ονομάστηκαν «Λινοπάμπακοι».
4. Η άλωση της Βαστίλλης (14 Ιουλίου 1789) έγινε σύμβολο ελευθερίας και ορίστηκε εθνική γιορτή της Γαλλίας.

(4X0,5 μον.=2 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ (6 μονάδες)

Να απαντήσεις σε **ΔΥΟ (2) ΜΟΝΟ** από τις πιο κάτω **ερωτήσεις**. Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με τρεις (3) μονάδες.

1. Να γράψεις κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω:
 - α. Φιλική Εταιρεία (τόπος ίδρυσης, ιδρυτές, στόχος) (1 μονάδα)
 - β. Συνθήκη των Σεβρών (πρόνοιες που αφορούσαν την Ελλάδα) (1 μονάδα)
 - γ. Χάτι Χουμαγιούν (τι ήταν, πού αποσκοπούσε) (1 μονάδα)
2. Να αναφέρεις τρεις (3) λόγους για τους οποίους απέτυχε η Ελληνική Επανάσταση στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες. (3μονάδες)
3. Να γράψεις και να εξηγήσεις δύο (2) αίτια που οδήγησαν στην έκρηξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου. (3μονάδες)

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ (8 μονάδες)

Να απαντήσεις σε **ΔΥΟ (2) ΜΟΝΟ** από τις πιο κάτω **ερωτήσεις**. Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με τέσσερις (4) μονάδες.

1. (α) «Ήμασταν στην Πούντα. Στέκαμε γραμμή για να μπαρκάρουμε. Ό,τι είχαμε, μπόγους, βαλίτσες, τα πατούσαν για να περάσουν. Πέρασε η μητέρα μου, η αδερφή μου έπεσε κάτω, ο κόσμος την πατούσε, δεν μπορούσε να σηκωθεί. Ένας στρατιώτης, καθώς βάσταγε το μωρό της, το τρύπησε με την ξιφολόγη. Το πέρασε από τη μια άκρια της φασκιάς έως την άλλη. Τι να κάνει; Το 'βαλε σε μίαν ακρούλα. «ζήτησε κόρη μου για τα άλλα σου παιδιά», της είπε η μάνα μας. Εγώ ακόμη δεν είχα περάσει τη ζώνη και με τραβά ένας Τουρκαλός απά το χέρι και μου λέει: «Ντουρ μωρή». Βάζω κάτι φωνές, κάτι κλάματα, φωνές και η μάνα μου. Πέρασαν πεντέξι, εμένα που να μ αφήσει να περάσω. «Αχ παιδάκι μου», λέει η μάνα μου. Πέφτει κάτω και λιποθυμά. Στο μεταξύ ο Τούρκος μου δίνει ένα σκαμπίλι, που άστραψε το φως μου. «Τσικάρ παρά», λέει. Θυμήθηκα το πεντόλιρο, τουτόδωσα. Μ αυτό γλίτωσα. Μου δίνει μια σπρωξιά. Πέφτω κάτω. Κι έσπασα τα γόνατά μου. Έχασα και το ένα μου παπούτσι.....
.....Οι Γάλλοι δείξαν βρωμερή στάση. Όσοι κατάφερναν να σκαρφαλώσουν στα καράβια τους, τους ρίχναν πίσω στη θάλασσα. Και παλικάρια, πιο πολύ τα παλικάρια ξανάριχναν στο νερό. Σαν τους βλέπαν να ζυγώνουν, τους πετούσαν ζεματιστά νερά, για να μη μπορέσουν ν' ανέβουν. Οι Εγγλέζοι κάναν ό,τι κάναν, μα σα πήγαινε κανείς στα πλοία τους να σωθεί, τον δέχονταν καλά. Δεν τον διώχναν...»

«Η ΕΞΟΔΟΣ», Τόμος Α', «Μαρτυρίες από τις επαρχίες των δυτικών παραλίων της Μικρασίας»

(β) «Χιλιάδες μυριάδες χριστιανοί είχαν πια σωριαστεί στις ακρογιαλιές της Μικρασίας, ελπίζοντας να σωθούν, ας είναι και κολυμπώντας. Οι πρώτοι Τούρκοι είχαν φτάσει μπρος στη Σμύρνη. Δεν τους συγκρατούσε τίποτα. Χυθήκανε μέσα στην πολιτεία σφάζοντας, αρπάζοντας. Οι πρώτες φωτιές είχαν κιόλας ανάψει.

Μες την παραζάλη, μανάδες χάνουν τα παιδιά, ο άντρας τη γυναίκα. Οι ξένοι κάνουν ακόμα μίαν αναισχυνη πράξη. Τα καράβια τους σαλπάρουν, χωρίς να σώσουν από του χάρου τα δόντια τους δύστυχους χριστιανούς που πηδάνε στο νερό παρακαλώντας, καλώντας βοήθεια!βοήθεια!»

Σελίδες τραγωδίας, περιοδικό Νέα Εστία, μνήμη Μικράς Ασίας, τεύχος 1091,σελ.50

(γ) «Τόσοι ήταν, ενάμισι εκατομμύριο ρωμιοί μικρασιάτες, που στριφογύριζαν τώρα στο καύκαλο της Ελλάδας, σαν περιπλανώμενοι..... Χωρίς πατρίδα χωρίς δουλειά χωρίς σπίτι. Και μόλις χτες να θυμάσαι πως ήσουνα νοικοκύρης. Ψάχναν για τον αίτιο, αναθεμάτιζαν τον ουρανό, τη γη, τον Κεμάλ το Βενιζέλο τον Κωνσταντίνο, την Αντάντ, τον πόλεμο. Μα πριν απ' όλα τον ύπουλο τον Άγγλο, το διπλοπρόσωπο, που έκανε μπίζνες και αυτοκρατορική πολιτική με το αίμα και τη δυστυχία ενός λαού....»

ΔΙΔΩ ΣΩΤΗΡΙΟΥ- "Οι νεκροί περιμένουν"

1. Ερώτηση:

Αφού μελετήσεις προσεκτικά τα πιο πάνω παραθέματα και με βάση τις ιστορικές σου γνώσεις:

α) Να επισημάνεις τα αίτια των διωγμών του μικρασιατικού ελληνισμού από τους Τούρκους. (2 μονάδες)

β) Να σχολιάσεις τις τραγικές συνέπειες της Μικρασιατικής Καταστροφής. (2 μονάδες)

2. «Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι (1912-1913) εντάσσονται στο γενικότερο πολεμικό κλίμα που επικρατούσε στην Ευρώπη και συνδέονται με την ανάπτυξη των εθνικών κινημάτων στη Βαλκανική, με τη σκλήρυνση της τουρκικής πολιτικής και με την αλλαγή στο συσχετισμό των δυνάμεων στην Ευρώπη.
Μέσα στο πλαίσιο του χωρισμού της Ευρώπης σε δύο στρατόπεδα (Κεντρικές Αυτοκρατορίες - Σύμμαχοι, Κεφ. Όγδοο), το Ανατολικό Ζήτημα, το ζήτημα δηλαδή του διαμελισμού της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και του ελέγχου στα Στενά, εισήλθε σε μια νέα κρίσιμη φάση. Πράγματι, με την επικράτηση των Νεοτούρκων (1908) και παρά τη φιλελευθεροποίηση του τουρκικού καθεστώτος και τις μεταρρυθμίσεις, η πολιτική της Τουρκίας απέναντι στους υπόδουλους έγινε πιο εθνικιστική, πιο σκληρή (διώξεις, κλείσιμο σχολείων κ.λ.π.). Έτσι, η απελευθέρωσή τους γινόταν ανάγκη επιτακτική. Άλλωστε, η προσέγγιση της Τουρκίας προς τις Κεντρικές Αυτοκρατορίες έκαμε ώστε οι Σύμμαχοι και ιδιαίτερα οι Άγγλοι να βλέπουν με συμπάθεια τα εθνικά κινήματα της Βαλκανικής και να μην έχουν αντίρρηση για ένα νέο διαμελισμό της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας»

Β. Κρεμμυδάς, Νεότερη Ιστορία, Εκδόσεις Γνώση, Αθήνα 1984, σ. 23

2. Ερώτηση:

Να γράψεις δύο (2) αίτια αλλά και την αφορμή που οδήγησαν στην έκρηξη του Α' Βαλκανικού Πολέμου. Ποιοι ήταν οι αντίπαλοι συνασπισμοί μεταξύ των οποίων έγινε η σύγκρουση;

(4 μονάδες)

3. «Μέχρι σήμερα η πολιτική μας αφορούσε στην ουδετερότητα[...]Αλλά ήδη καλούμαστε να συμμετάσχουμε στον πόλεμο[...]με ανταλλάγματα τα οποία, αφού πραγματοποιηθούν, θα δημιουργήσουν μια μεγάλη και ισχυρή Ελλάδα, τέτοια την οποία ούτε και οι πιο αισιόδοξοι, δε θα μπορούσαν να φανταστούν, ακόμη και πριν λίγα χρόνια[...]Για να πετύχουμε αυτά τα μεγάλα ανταλλάγματα θα πρέπει να αντιμετωπιστούν πολλοί και μεγάλοι κίνδυνοι. Αλλά μετά από μακρά και βαθιά μελέτη του ζητήματος καταλήγω στην άποψη ότι τους κινδύνους αυτούς οφείλουμε να τους αντιμετωπίσουμε. Εάν επιτρέψουμε να ηττηθεί η Σερβία από τη νέα αυстроγερμανική εισβολή δεν υπάρχει καμιά εγγύηση ότι τα αυстроγερμανικά στρατεύματα θα σταματήσουν πριν τα μακεδονικά μας σύνορα και δεν θα φτάσουν μέχρι τη Θεσσαλονίκη[...]»

**Υπόμνημα Ελ. Βενιζέλου προς το βασιλιά Κωνσταντίνο: Βιβλος Ελ. Βενιζέλου, Αθήνα 1964
Ιστορία Νεότερη και Σύγχρονη, τχ. Β' ,Γ' Ενιαίου Λυκείου, Αθήνα, ΟΕΔΒ 2002,75**

3. Ερώτηση:

Σύμφωνα με κάποιους ιστορικούς ο Εθνικός Διχασμός αφορούσε στη σύγκρουση δύο ηγετών που δεν ήθελαν να υποχωρήσουν για λόγους γοήτρου. Ποια θέση υποστήριζε ο καθένας σχετικά με τη συμμετοχή της Ελλάδος στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο στο πλευρό της Αντάντ; Να εντοπίσεις μέσα από το παράθεμα δύο επιχειρήματα που χρησιμοποίησε ο Βενιζέλος για να στηρίξει τη θέση του.

(4 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ (2 μονάδες)

Να απαντήσεις σε **ΜΙΑ (1) ΜΟΝΟ** από τις πιο κάτω **ερωτήσεις**. Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με δύο (2) μονάδες.

1. «Είναι υπεύθυνος (ο Αρχιεπίσκοπος) στο σουλτάνο για τους φόρους και τη διαγωγή των Ελληνοκυπρίων. Για να αποφύγει να μπαίνει στις λεπτομέρειες των περιστάσεων και για να απαλλαγεί από το βάρος ενός μέρους της κοσμικής διοίκησης, παρέδωσε τις εξουσίες του στο Δραγομάνο της Κύπρου που έγινε έτσι η κυριότερη πολιτική αρχή: έχει στην πραγματικότητα την τάξη και τα γνωρίσματα ενός πρίγκιπα της κοινότητας επειδή ο Τούρκος διοικητής δεν μπορεί να κάνει τίποτα σε ένα Έλληνα, χωρίς τη συμμετοχή και τη παρουσία του Δρογουμάνου, που είναι ακόμα εμπιστευμένος (εξουσιοδοτημένος) με το καθήκον να βάζει μπροστά στο θρόνο του σουλτάνου τις επιθυμίες των Χριστιανών».

Χατζηδημητρίου Κ., (1987) Ιστορία της Κύπρου, σ. 271

1. Ερώτηση:

Μελετώντας το πιο πάνω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σου γνώσεις, να περιγράψεις το θεσμό της Δραγομανίας και να αναφέρεις τον πιο σημαντικό Δραγομάνο της Κύπρου.
(2 μονάδες)

2. Απόσπασμα από την επιστολή που έστειλε ο Νικόδημος Μυλωνάς στον Κυβερνήτη Σερ Ρόναλντ Στορς :

«Έχει πράγματι, εξοχώτατε, και η χριστιανικότερα υπομονή τα όριά της. Υπεμείναμεν επί 53 ολόκληρα έτη μίαν διοίκησιν αλλοφύλων, ξένων προς τα αισθήματα και τα στοιχειωδέστερα ημών δικαιώματα και αδιαφορούσαν προς τας ανάγκας της ατυχούς αυτής νήσου[...] Δεν παρελείψαμεν, κατά την θλιβεράν αυτήν πεντηκονταετίαν, ουδεμίαν ευκαιρίαν να διακηρύξωμεν τον ιερόν πόθον, όπως ενωθώμεν μετά της μητρός Ελλάδος, πόθον του οποίου πρώτη η Αγγλία ανεγνώρισε το δίκαιον και την ιερότητα όταν τον Οκτώβριον του 1915 προσέφερε την Κύπρον εις την τότε ελληνικήν κυβέρνησιν[...]».

**Χριστοδούλου, Μιλτ., (1987) Η Πορεία μιας Εποχής, σελ.41
Ιστορία της Κύπρου Μεσαιωνική και Νεότερη σελ.223**

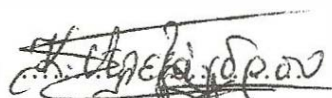
2. Ερώτηση:

Να αναφέρεις δύο αίτια που οδήγησαν στα Οκτωβριανά του 1931, καθώς και τις συνέπειες που είχε η εξέγερση αυτή για τους Κυπρίους.

(2 μονάδες)

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΕΣ

Αλεξάνδρου Κυριακή
Γεωργίου Κυπρούλα
Παναγιώτου Χριστίνα

.....

.....

